

עיקרי התכנית הכלכלית

התכנית הכלכלית כוללת 5 חלקים עיקריים:

1. סיוע לעסקים ולעצמאים
2. סיוע לשכירים ולתעסוקה
3. הרחבה והקלת הסיוע בהלוואות בערבות מדינה
4. הפחתת רגולציה לעסקים
5. תשתיות וצמיחה

חלק 1 – סיוע לעסקים ולעצמאים

1. מענק התנעה לעסקים:

א. עסקים עם מחזור שנתי נמוך מ-300 אלף ש"ח, ושירדו לפחות ב-25% בתקופה שבין 1.3.20 ל-31.12.20, יקבלו מענק חד-פעמי לפי אחוז הפגיעה:

- פגיעה של 60% ומעלה – 12,000 ש"ח (או 15,000 ש"ח)
- פגיעה של 40%-60% – 8,000 ש"ח (או 10,000 ש"ח)
- פגיעה של 25%-40% – 5,000 ש"ח (או 8,000 ש"ח)

ב. עסקים עם מחזור שנתי גבוה מ-300 אלף ש"ח, ושקיבלו לפחות 3 מענקים של השתתפות בהוצאות הקבועות בשנת 2020, יקבלו מענק חד-פעמי בהתאם לתבחינים האלה:

- מענק בגובה 80% ממענק הוצאות קבועות הממוצע שהעסק קיבל בשנת 2020
- תקרה – המענק לא יעלה על מ-100,000 ש"ח
- רצפה – המענק לא יפחת מ-12,000 ש"ח (או 15,000 ש"ח), מדרגה עליונה מתחת 300 אלף.

ג. עסקים חדשים שנפתחו במהלך שנת 2020 – כל עסק שנפתח החל ממרץ עד ספטמבר 2020 (כולל) יצהיר שנפגע כתוצאה מהקורונה יהיה זכאי למענק חד-פעמי בגובה 5,000 (או 8,000) ש"ח.

הערכת פוטנציאל עסקים זכאים – כ-327,000

- מתחת 300 אלף ש"ח – כ-217,000
- מעל 300 אלף ש"ח – כ-65,000
- עסקים חדשים – כ-45,000

הערכת עלות – 3.5-4.1 מיליארד ש"ח

❖ מה נדרש לעשות: חקיקה

2. תשלום החזר ארנונה לעסקים

א. עסקים עם מחזור מעל 400 מיליון ש"ח – עסקים שנפגעו מעל ל-60% יקבלו החזר הוצאות ארנונה בגובה 95% ועד לתקרה של 5 מיליון ש"ח לחודשיים.

ב. עסקים חדשים שנפתחו בשנת 2020 – עסק שנפתח ממרץ עד ספטמבר 2020 (כולל), והוגבלה פעילות כתוצאה מהגבלות הקורונה לפחות 20 מתוך 60 ימים מדי חודשיים יהיה זכאי להחזר הוצאות ארנונה (95%) עד תקרה של 15,000 ש"ח לחודשיים.

הערכת עלות – כ-60 מיליון ש"ח

❖ מה נדרש לעשות: תיקון החלטת הממשלה + תקנות שר הפנים

3. הפחתת רף זכאות למענקי הוצאות קבועות ולהחזר ארנונה ל-25% לפחות עד סוף רשת הביטחון

הפחתת רף הזכאות למענק הוצאות קבועות ולהחזר ארנונה לפגיעה בסך 25% כך שעסקים יהיו זכאים לקבל את מענקי הוצאות קבועות והחזר ארנונה החל מרף של 25% לפחות (כתלות במחזור).

הערכת עלות – כ-500 מיליון ש"ח (עבור פעימה דו-חודשית מלאה)

❖ מה נדרש לעשות: לאשר צו מענקים מרץ-אפריל בוועדת הכספים ואח"כ לחתום על צו שר אוצר ללא ועדה.

4. מענק דיגיטציה לעסקים

מענק של 50% מהשקעות עד 10,000 ש"ח לעסקים שיעשו השקעות לקידום הדיגיטציה בעסק. המענק ניתן באמצעות הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה.

אומדן עלות – כ-75 מיליון ש"ח

❖ מה נדרש לעשות: ניתן לביצוע מיידי

5. פריסת מע"מ לחצי שנה ע"י מנהל רשות המסים

יאושרו הסדרי פריסת תשלומים בהתייחס לדיווחים דו חודשיים למע"מ לתקופות 1-2/2021, 3-4/2021, 5-6/2021, וזאת לגבי עוסקים, אשר מחזור עסקאותיהם בתקופה מרץ-דצמבר 2020 ירד בשיעור העולה על 25% לעומת מחזור עסקאותיהם לתקופה המקבילה אשתקד (מרץ-דצמבר 2019). הפריסה תתאפשר עד סוף שנת 2021 לפי יתרת החודשים שנותרו לשנה.

יצוין, כי לגבי עוסקים המדווחים דיווחים דו חודשיים ואינם עונים על הקריטריון של ירידה במחזור העסקאות, וכן עוסקים המדווחים דיווחים חד חודשיים, ינחה מנהל רשות המסים את המשרדים האזוריים לפעול ביתר רגישות ובהתאם לנתונים העסקיים.

תועלת – הקלה משמעותית בתזרים.

הערכת עלות: כלל ההכנסות צפויות להתקבל בשנת 2021, ייתכנו עלויות נוספות (לדוג' חובות אבודים).

❖ סמכות מנהל רשות המסים – מוכן ויצא לביצוע ב-14.2.21

6. הקדמת החזרי מס הכנסה ומע"מ

מהלך ממוקד ומרוכז לשחרור החזרים במערכי מע"מ ומס הכנסה בסך כולל של 511 מיליון ש"ח.

- 250 מיליון ש"ח החזרי מקדמות מס הכנסה לכ-3,000 עסקים ובעלי עסקים
- 261 מיליון ש"ח החזרי עודף מס תשומות (מע"מ) לכ-34,000 עסקים ובעלי עסקים

תועלת – הקלה משמעותית בתזרים.

❖ הצעד הושלם – הכספים הועברו לעסקים ולבעלי עסקים זכאים ב-10.2.21

7. סיוע כספי לעצמאים כמצב אבטלה

- תקנות המאפשרות לעצמאים שסגרו את עסקם באופן זמני לתקופה מצטברת של חודש לפחות בשנת 2020 או 2021 בשל מגבלות הקורונה, או סגרו את עסקם באופן קבוע, למשוך בפטור ממס את חלק החיסכון הפנסיוני שיועד למצב אבטלה בהתאם לחוק פנסיה חובה לעצמאים.
- המשיכה תתאפשר בתנאי שעמדו בתנאים הקבועים בחוק, ובעיקרם הפקדה לפי הוראות החוק במשך שנתיים לפחות מתוך 3 שנות המס האחרונות. התקנות הותקנו כהוראת שעה למשך שנת 2021.
- במסגרת התקנות נוספה הקלה ייחודית לעצמאים שנאלצו לסגור באופן זמני את עסקם בשל מגבלות הקורונה, המאפשרת גם להם למשוך את חלק החיסכון שיועד למצב אבטלה בפטור ממס, אף שלא סגרו את עסקם באופן קבוע, וזאת עד לתקרה של 7,500 ש"ח לכל חודש שבו סגרו את העסק.

תועלת: התקנות מרחיבות את רשת הביטחון של עצמאים שנקלעו למצב אבטלה או נפגעו כתוצאה ממשבר הקורונה.

❖ הצעד הושלם – תקנות שר האוצר אושרו בוועדת העבודה והרווחה ונכנסו לתוקף ב-4.2.21

חלק 2 – סיוע לשכירים ולתעסוקה

1. מענק משקי בית – עד עשירון 7

- א. 750 ש"ח לכל בוגר
- ב. 500 ש"ח לכל ילד עד הילד הרביעי
- ג. 300 ש"ח לכל ילד מהחמישי ומעלה
- ד. 1,500 ש"ח מענק כפול לאוכלוסיות זכאיות

זכאות לפי התבחינים האלה:

- 750 ש"ח – בוגרים שעומדים בתנאים האלה:
 - שכירים ועצמאיים שהכנסתם כיחיד היא עד תקרת הכנסה של עשירון 7 (כ-13,000 ש"ח ברוטו לחודש).
 - מקבלי קצבאות ללא הכנסה מעבודה
 - אזרחים ותיקים שאינם שכירים או עצמאים (שלא נכנסים לתנאי הראשון)
- 500/300 ש"ח – לכל ילד ובלבד שההכנסה של מקבל קצבת הילדים היא עד תקרת הכנסה עשירון 7
- 1,500 ש"ח – אותן אוכלוסיות שהיו זכאיות לכפל מענק במסגרת המענק לכל אזרח

הערכת עלות – כ-5.5 מיליארד ש"ח

❖ **מה נדרש לעשות: חקיקה**

2. מענק אבטלה ממושכת

תנאי 1 – מובטל או בני 67 ומעלה אשר שולם לו במצטבר לפחות 130 ימי אבטלה או מענק הסתגלות בתקופה 31.1.21-1.3.20

תנאי 2 – שכרם לפני היציאה לחל"ת לא עלה על 10,551 ש"ח, יהיה זכאי למענק חד-פעמי:

- 2,000 ש"ח – מובטל ותיק יחד
- 2,500 ש"ח – לכל אחד מבני זוג שעומדים בתנאי הזכאות או למשפחה יחידנית

הערכת עלות – כ-1.0-0.9 מיליארד ש"ח

❖ **מה נדרש לעשות: הסכם לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי או חקיקה.**

3. מענק החזרת מובטלים ותיקים לעבודה

תנאי 1 – אדם אשר שולמו לו לפחות 130 ימי אבטלה במצטבר בתקופה 1.3.20-31.1.21

תנאי 2 – אדם אשר לא היה מועסק לפחות 130 יום ברציפות בתקופה של עד 31.1.21

תנאי 3 – חזר לעבודה עד ליום החל מ-1.3.21, יהיה זכאי למענק הבא:

- חודש 1 – בנוסף לשכרו החדש, מענק בגובה דמי אבטלה אך לא יותר מ-5,200 ש"ח
- חודש 2 – מענק בגובה: (שיעור השינוי בין השכר החדש לבין השכר הישן) * (דמי האבטלה שהיה אמור לקבל), ובלבד שהמענק בתוספת השכר החדש לא יעלה על שכרו הישן.
- חודש 3 – מענק בגובה: (שיעור השינוי בין השכר החדש לבין השכר הישן) * (דמי האבטלה שהיה אמור לקבל), ובלבד שהמענק בתוספת השכר החדש לא יעלה על שכרו הישן.
- חודש 4 – בנוסף לשכרו החדש, מענק בגובה דמי אבטלה אך לא יותר מ-5,200 ש"ח

*הזכאות היא תוספתית לאנשים שהיו זכאים למענק למובטלים בעד השתלבות בשוק התעסוקה לאחר תקופת אבטלה ממושכת בשל התפרצות נגיף הקורונה.

פוטנציאל מובטלים ותיקים זכאים – כ-300-400 אלף

הערכת עלות – עד כ-0.5 מיליארד ש"ח.

❖ מה נדרש לעשות: הסכם לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי או חקיקה.

4. מענק מעסיקים לעידוד החזרת מובטלים ותיקים לעבודה

א. פירוט המודל והמענק – מעסיק אשר קולט עובד שהיה מובטל 131 יום ברציפות עד תאריך 31.01.2021 יקבל מענק של 7,500 ש"ח המחולק לארבע פעימות, קרי 1,875 ש"ח בכל חודש עבור כל עובד שנקלט.

פוטנציאל מובטלים ותיקים זכאים – כ-300-400 אלף

הערכת עלות – עד כ-0.5 מיליארד ש"ח.

❖ מה נדרש לעשות: חקיקה – תיקון חוק עידוד מענק תעסוקה

5. ביטול תשלום דמי ביטוח לאומי של מעסיקים עבור עובדים בחל"ת

ביטול חובת המעסיק לתשלום של 348 ש"ח לחודש עבור עובד שהוצא לחל"ת במהלך החודשיים הראשונים שהעובד היה בחל"ת

הערכת עלות – כ-500 מיליון ש"ח

❖ מה נדרש לעשות: חקיקה. תזכיר מוכן ומצוי בהליך בחינה של היבטי בחירות.

6. אי-קיזוז מענק הוצאות קבועות מדמי אבטלה של עצמאי שהוא גם שכיר

ביטול קיזוז מענק הוצאות קבועות מדמי אבטלה אשר מקבל שכיר שהוא גם עצמאי
הערכת עלות – 0.1-0.2 מיליארד ש"ח (בטיוב ע"י אגף תקציבים)

❖ מה נדרש לעשות: חקיקה

7. ביטול קבע לאי הפחתת 30% מדמי אבטלה למי שיעשה הכשרה מקצועית

א. ביטול התמריץ השלילי לביצוע הכשרה מקצועית בעת זכאות לאבטלה
הערכת עלות – בטיוב ע"י אגף התקציבים

❖ מה נדרש לעשות: חקיקה

8. הכשרות מקצועיות

א. פירוט המסלולים –

- (1) מסלול להייטק
 - (2) הכשרות פנים מפעליות למקצועות בפריזן גבוה בתעשייה מסורתית
 - (3) הכשרה והשמה בקצה לענפי התעשייה ולתשתיות
 - (4) הכשרות לחיילים משוחררים לתעשייה לענפי בינוי ולהייטק
 - (5) הכשרות לעובדים עבור עסקים קטנים ובינוניים לצורך ביצוע קפיצה דיגיטלית
 - (6) הכשרות להאצת תשתיות לאומיות
 - (7) הכשרות לחיזוק בסיס מיומנויות וכישורים של צעירים
- *קיימות תכניות נוספות בבדיקה מול זרוע העבודה שטרם יצאו לדרך

ב. תועלת –

- (1) מוכנות של עובדים לחזרה מחל"ת לתעסוקה בדגש על מקצועות עם פריזן עבודה גבוה שהביקושים שלהם גדלים עם הזמן.
- (2) יצירת תפיסת הכשרה ומסלולי הכשרה ברי קיימא בשיתוף מעסיקים להשמה מיטבית של עובדים בשוק עבודה בישראל במקצועות בביקוש גבוה ובאחוזי השמה גבוהים ובהתאם לביקוש במשק.
- (3) בניית פוטנציאל הון אנושי ארוך טווח לשוק העבודה בישראל בתחומים בצמיחה.

חלק 3 – הרחבת והקלת הסיוע בהלוואות בערבות מדינה

1. צעדים להרחבה והקלת הסיוע לעסקים בהלוואות בערבות מדינה

- א. הארכת החזר הלוואות מ-5 שנים ל-10 שנים – תנאי ההלוואה בקרן הוגדרו לתקופה מקסימלית של עד 5 שנים. לאור השינויים שחלו בתנאי ההלוואות בקרן לאורך הזמן נוכח הימשכות ההגבלות במשק, ובפרט לאור הגידול בהיקף ההלוואה המקסימלית האפשרית ביחס למצב המוצא, הוחלט להאריך את תקופת החזר המקסימלית כך שהבנקים והגופים החוץ בנקאיים יוכלו להעמיד לעסקים קטנים ובינוניים הלוואות עם תקופת החזר של עד 10 שנים, בהתאם ליכולת החזר של העסקים.
- ב. הגדלת הלוואות לעסקים בסיכון גבוה מ-10 מיליון ש"ח ל-20 מיליון ש"ח – נוכח התמשכות המשבר ובהמשך להגדלת היקף ההלוואה המקסימלית ביחס למחזור שבוצעה לפני כחודש לשיעור של עד 40% מהיקף המחזור השנתי, הוחלט על הכפלת סכום ההלוואה המקסימלית לסכום של 20 מיליון ש"ח בקרן הלוואות בסיכון גבוה בדומה לקרן לעסקים קטנים ובינוניים.
- ג. **דחיית התשלום על הקרן בשנה נוספת** – כחלק מתנאי הקרן, הלווים זכאים לדחיית תשלום הקרן (גרייס) בשנה הראשונה להחזר ההלוואה, בנוסף בשנה זו המדינה משלמת את רכיב הריבית בהלוואה, כך שבפועל העסקים לא נדרשים לתשלום כלל בגין שנת החזר הראשונה בהלוואה. ההלוואות הראשונות בקרן הועמדו במהלך חודש אפריל 2020, כך שעם תחילת הרבעון השני של שנת 2021 צפויה שנת הגרייס הראשונה להסתיים בהלוואות שהועמדו שנה קודם לכן, וכך הלאה גם בהלוואות שהועמדו בחודשים שלאחר מכן. מאחר וההגבלות במשק נמשכו לאורך כל התקופה בעצימות משתנה, ומתוך כוונה להמשיך ולתמוך בעסקים המבקשים את הסיוע של המדינה בהלוואות מהקרן, הוחלט לאפשר דחייה נוספת בהחזר רכיב הקרן בהלוואה שהועמדה ללווים קיימים לתקופה של עד 12 חודשים. במהלך תקופה זו ידרשו העסקים לשלם את רכיב הריבית בהלוואה. כמו כן, התקופה הכוללת להחזר ההלוואה תתארך בתקופה נוספת הזזה לתקופת הגרייס הנוספת שתאושר.
- ד. **הוספת גופים חוץ-בנקאיים נוספים למתן הלוואות לעסקים** – ביום 20 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל תכנית להתקשרות של נותני אשראי חוץ-בנקאיים מפוקחים בעסקאות מכר חוזר עם בנק ישראל¹, המאפשרת את הגדלת היצע האשראי לעסקים קטנים ובינוניים במשק, בעלי מחזור של עד 50 מלש"ח (להלן - **עסקים קטנים ובינוניים**), וזאת בדרך של הוזלת מקור המימון לנותני אשראי חוץ בנקאיים. מבלי לגרוע מהאמור במסמכי התכנית, מציע בנק ישראל לקבל בטוחות סחירות מנותני אשראי חוץ-בנקאיים, אשר כנגדם יעמיד להם הלוואה בריבית של 0.1%, וזאת בכפוף להעמדת אשראי לעסקים קטנים וזעירים בריבית של עד פריים + 1.3%, לתקופות שונות. הוזלת עלות הכסף שעומדת בבסיס התכנית המוצעת על ידי בנק ישראל, יכולה לסייע לנותני אשראי חוץ-בנקאיים להשתלב בשוק ההלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בישראל. מאחר וסוגיית עלות הכסף עלתה לא אחת כחסם עיקרי להצטרפותם של נותני אשראי חוץ-בנקאיים, ונוכח הפתרון כאמור פנה ביום ה' 4.2.2021 החשב הכללי לכ-100 גופים חוץ בנקאיים בהזמנה להצטרף לקרן לעסקים קטנים ובינוניים.

תועלת –

1. סיוע לאלפי עסקים נוספים בהגדלת הלוואות קיימות וקבלת הלוואות חדשות.
2. בטווח הקצר הגדלת היצע ההלוואות לעסקים קטנים ובינוניים במשק ובטווח הארוך תמיכה בעידוד התחרות במשק לאותם העסקים.

סטטוס ביצוע עדכני –

- ה. במסגרת התכנית הכלכלית אישרה ועדת הכספים של הכנסת את העמדתן של הלוואות בערבות מדינה בהיקף כולל של עד כ-40.4 מיליארד ש"ח. נכון ליום 7 בפברואר 2021 אושרו במסגרת הקרנות בערבות מדינה הלוואות בהיקף כולל של כ-24 מיליארד ש"ח ליותר מ-65,000 עסקים קטנים, בינוניים וגדולים.

❖ **מה נדרש לעשות: בוצע ע"י החשב הכללי והנחיות הועברו לבנקים**

חלק 4 – הפחתת רגולציה לעסקים

1. יצירת מסלול ירוק למוצרים בתקן

- כיום קיימים מספר מסלולים לבדיקת מוצרים מיובאים:
 - מסלול 1 (מחמיר) – כולל בדיקה של דגם ודגימת כל משלוח מיובא.
 - מסלול 3 (מקל) – דורש הצהרה בלבד על עמידה בתקן, בדומה לרגולציה בעולם.
 - כיום מרבית הטובין המיובאים נמצאים בקבוצה 1 המחמירה
 - בוצע תהליך מקצועי ע"י הממונה על התקינה במשרד הכלכלה, שהמליץ להעביר 150 תקנים מקבוצה 1 לקבוצה 3.
 - בין המוצרים – מוצרי חשמל, מוצרי ספורט, רהיטים, מוצרי קרמיקה וחומרי בניה וכד' תועלת – 400 מלש"ח חיסכון שנתי לציבור
- ❖ מה נדרש לעשות: חתימת שר הכלכלה על הצו (צו קבוצות יבוא) המתכונת מלאה ולא מרודדת.

2. תמרוקים – שחרור חסמי יבוא

- פער מחירי התמרוקים בין ישראל ל-OECD עומד על עשרות אחוזים
 - הסיבה היא שהרגולציה הקיימת בישראל מקשה על יבוא רשמי ומקביל של תמרוקים – דרישות ייחודיות לישראל, שיטת ייבוא שמחייבת אכיפה בטרם הכניסה לישראל (בניגוד לעולם), וחסימת יבוא מקביל
 - נדרש אישור שר הבריאות/מנכ"ל לנוהל יבוא מקביל עבור יבוא תמרוקים שאינם רגישים
- תועלת – משמעות כלכלית לציבור: חיסכון בעשרות אחוזים במחירי המוצרים לציבור
- ❖ מה נדרש לעשות: תיקון נוהל יבוא מקביל שבסמכות מנכ"ל משרד הבריאות – לצורך יבוא מקביל של תמרוקים שאינם רגישים ממדינות מוכרות (מערביות) וללא חובת הוכחת קשר עם היצרן

3. רישוי עסקים בהצהרה

- א. הליך רישוי העסקים הקיים בישראל מעכב ומהווה חסם לפתיחת עסקים חדשים.
 - ב. זאת בשל זמן ארוך עד קבלת רישיון עסק (ממוצע של 10 חודשים), ועלויות עודפות על העסק בתהליך קבלת הרישיון (דרישות שאין להן הצדקה בהשוואה בינלאומית).
עד כה, הרפורמה בוצעה באופן חלקי בעיקר בשל עיכוב בפרסום המפרטים על ידי הרגולטורים השונים, וכן, המפרטים שפורסמו מכילים רגולציה עודפת ויקרה.
 - ג. בטווח המידי מוצע לנקוט בצעדים הבאים:
 - האצת קבלת רישיון עסק: פתיחת עסקים על-בסיס תצהיר לעסקים כגון בתי קפה, בתי מלון, מכולות, יתאפשר לאחר פרסום מפרטים על-ידי הרגולטורים הרלוונטיים. קיימים 13 מפרטי רישוי עבור 13 סיווגי עסקים, שממתנינים לפרסום על ידי משרד הבריאות והגנ"ס.
 - פרסום המפרטים יאפשר לעסקים רבים להיפתח על-בסיס תצהיר, בלי המתנה לאישור פרטני לכל עסק על-ידי הרגולטורים (בין 2 ל-6 רגולטורים לכל עסק).
 - הוזלת עלויות פתיחת עסקים:
- i. צמצום הגשת מסמכים בעלות גבוהות: צמצום הדרישה להגשת תכניות אדריכליות לצורך קבלת כל לרישיון עסק. חיסכון צפוי – אלפי ש"ח לעסק.
 - ii. ביטול דרישות עודפות: שימוש בסמכות הוועדה המייעצת לאסדרה לבחינת דרישות רגולטוריות עודפות על ידי ביצוע תהליך RIA.
- תועלת – קיצור תהליך הרישוי ופישוטו צפוי להאיץ את תהליך רישוי העסקים ולהפחית את העלויות העודפות על העסקים.
- ❖ מה נדרש לעשות: הגשת מפרטים על ידי משרד הבריאות והמשרד להגנת הסביבה, שינוי דרישות על ידי משרד הפנים והפעלת הוועדה המייעצת.

4. דחיית חידוש רישיונות והיתרים ואגרות נלוות (בבחינה)

- א. הארכת החוק להארכת מועדים לרישיונות והיתרים שכיום חל עד יוני 2021 לסוף השנה.
- החוק מאריך תוקף רישיונות והיתרים כגון רישיון עסק, רישיונות ממשרד הבריאות, הגנ"ס ועוד.
 - בשל הקורונה לא מעט עסקים סגורים וללא יכולת וקשב להתמודד עם תהליך של חידוש רישיון.
 - כיום החוק דומה מועדי חידוש רישיון לעסקים שנדרשים לחדש את הרישיון עד חודש ספטמבר 21.
 - מוצע להאריך את החוק כך שהוא ידחה מועדי חידוש רישיון עד לסוף השנה.

תועלת – סיוע והקלה על העסקים בתקופת הקורונה
אומדן עלות – עשרות עד מאות מיליוני ש"ח (יעודכן בהתאם להחלטה על הרישיונות)

❖ **מה נדרש לעשות: חקיקה.**

5. הקפאת רגולציה חדשה לעסקים

- 216 רגולטורים על עסקים – נטל רגולטורי, הוספת כללים, חוסר ודאות
- דוגמה – משרד הבריאות חייב בתי מלון לעשות שיפוץ בעשרות אלפי ש"ח
- הקפאת רגולציה חדשה לעסקים לשנה (תקופת הקורונה)
- לא יקודם חוק, ה"מ, תקינה, שינוי תנאי רישיון, הנחייה מנהלית
- יוקם מנגנון חריגים
- הנחייה לרגולטורים להימנע ככל הניתן בתקופה הקרובה מפרסום רגולציה חדשה שאינה חיונית עד לקידום מנגנון שיסדיר את הנושא.

תועלת – הקלה לעסקים וודאות רגולטורית לשנה קדימה

❖ **מה נדרש לעשות: החלטת ממשלה**

חלק 5 – תשתיות וצמיחה

1. תכנית האצת השקעות בתשתיות, דיגיטציה וטכנולוגיה

א. תכנית האצה להגדלת השקעות בהיקף של עד 5 מיליארד ש"ח.

תועלת – האצת המשק והגדלת הפריזון.

❖ מה נדרש לעשות: החלטת ממשלה וחקיקה

2. חוק האנג'לים (היי-טק)

- עידוד רכישת חברות זרות ע"י חברות ישראליות (ניכוי עלות השקעת רכש מניות)
- עידוד רכישת חברות ישראליות ע"י חברות ישראליות ע"י פישוט בירוקרטיה ומתן אפשרות למיזוג
- פטור על ריבית בגין הלוואות מחו"ל / בנק זר לחברה ישראלית (בתנאים מסוימים)
- קביעת מנגנוני שחלוף מניות כתמריץ לכניסת כסף חכם

❖ מה נדרש לעשות: הפצת תזכיר חוק

3. תקנות לעידוד המוסדיים להשקיע בתשתיות ובהייטק

רציונל – מוצעים מספר תיקונים שמטרתם הסרת חסמי השקעה בבחינת השקעות פוטנציאליות בתשתיות בישראל וכן הגברת הגמישות של הגופים המוסדיים בהרכבת תיק ההשקעות שיוכל להשיא תוחלת תשואה גבוהה יותר עבור החוסכים ובפרט בקרנות הוותיקות לאפשר יחס טוב יותר בין הנכסים להתחייבויות. יובהר כי אין בהסרת חסמים אלו כדי לגרוע מחובותיהם של משקיעים מוסדיים לנהל ולהשקיע את נכסי החוסכים בהתאם לעקרונות של נאמנות וזהירות ולעמוד ביתר החובות המוטלות עליהם בדין בבחינה, התקשרות וניהול של השקעותיהם. מוצע להתיר השקעה בשיעורים גבוהים יותר מהמגבלה הקבועה היום בתקנות, לפיה גוף מוסדי רשאי להחזיק רק עד 20 אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, ולאפשר אחזקה גבוהה יותר, באמצעות כספי החוסכים בלבד, בשיעור של 29 אחוזים נוספים, כך שתתאפשר אחזקה של עד 49% ובלבד שאין שליטה. ההקלה ניתנת רק לצורך גיוסי הון או הנפקות בשוק הראשוני, כך שיוזרם כסף לטובת פרויקטים בתחום התשתיות. מדובר בשני סוגים של תאגידים, הראשון תאגיד שפעילותו הוגבלה להקמה ופיתוח של פרויקט ייעודי בתחום תשתיות בישראל והשני תאגיד שמטרתו גיוס הון לפרויקטים בתחום התשתיות בישראל, ובכלל זה תאגידים שמטרת השקעותיהם היא שיפור יכולת ההתמודדות עם שינויי האקלים (כדגש על התחממות כדור הארץ), אשר עשויה להשפיע על גופים מוסדיים ובפרט על חברות ביטוח על ידי הגדלת התחייבויותיהן.

תועלת – השקעה בתאגידים שמשקיעים בתחום תשתיות בישראל, היא השקעה בעלת מאפיינים שמתאימים לפעילותם של גופים מוסדיים, משום שהיא בעלת אופק השקעה ארוך יותר בהשוואה להשקעות בנכסים אחרים ומצריכה מטבעה השקעה בהיקפים כספיים גבוהים. כמו כן, השקעה זו מאופיינת במתאם נמוך יותר עם מגמות ותמורות המשפיעות על מחירים בשווקים הסחירים, באופן אשר עשוי לתרום לגידור התשואה המשוקללת של תיק החוסכים בעתות של משברים וירידות שערים בשווקים הסחירים. בנוסף, השקעה באפיקי התשתיות בישראל תתרום גם לכלכלה הישראלית, ומאחר ששיעור ניכר מכספי החוסכים מושקע בישראל, לצמיחת הכלכלה תהיה תועלת משמעותית לציבור החוסכים לא רק באופן ישיר אלא גם באופן עקיף.

❖ מה נדרש לעשות: תקנות הופצו להערות ציבור ב-7.1.21, לאחר מכן נדרש אישור ועדת כספים

4. חוק נאווי (הרחבת מקורות מימון לגופי אשראי חוץ בנקאי)

תיקון חוק נאוי יאפשר לנותני האשראי לגוון ולהרחיב את מקורות המימון לצורך מתן אשראי ובכך יוזיל את עלויות המימון ויאפשר לגופים אלו להתחרות במערכת הבנקאית. שוק האשראי למשקי בית והעסקים הקטנים ובינוניים בישראל הוא שוק ריכוזי ביותר שנשלט כמעט במלואו על ידי המגזר הבנקאי. אחת הסיבות המרכזיות לכך היא שמקורות המימון של הבנקים כיום זולים יותר ממקורות המימון של נותני אשראי חוץ-בנקאי. תיקון החוק תאפשר לנותני אשראי חוץ-בנקאי גדולים, שעומדים בהוראות החוק, להגדיל את תקרת גיוס תעודות ההתחייבות מ-5 מיליארד ש"ח ל-15 מיליארד ש"ח ולגייס חוב באמצעות ניירות ערך מסחריים. כך, יתאפשר לנותני האשראי להגדיל משמעותית את מקורות המימון הזולים יותר ולהפחית את התלות במערכת הבנקאית. בנוסף, יוסרו מגבלות שונות לעניין גיוס תעודות התחייבות מכלל נותני האשראי. מגבלות אלו הגבילו את מרחב ההתנהלות העסקית של נותני האשראי החוץ-בנקאיים ולמעשה מנעו מחלקם לגייס חוב באמצעות תעודות התחייבות. **תועלת** – תיקון חוק נאווי יאפשר את הגברת התחרות בשוק האשראי, ובפרט בשוק האשראי למשקי בית ועסקים קטנים, ובכך יאפשר את הורדת מחיר אשראי ואת שיפור הנגישות לאשראי במשק.

❖ **מה נדרש לעשות: עבר קריאה ראשונה – נדרשת השלמת החקיקה בכנסת**

5. חוק "סנדבוקס"

בשנים האחרונות קמו חברות פינטק רבות בישראל והוא בין התחומים המובילים בגיוס השקעות בשוק היי-טק הישראלי. עם זאת, רוב חברות הפינטק הישראליות אינן מציעות את שירותיהן בישראל, בין היתר מאחר שהרגולציה בישראל אינה תואמת את פעילותן של חברות הפינטק. חוק ה-"סנדבוקס" יוביל להקמת תכנית ייחודית – מעין "מגרש משחקים רגולטורי", שיאפשר לרגולטורים לתת הקלות רגולטוריות תוך גידור הסיכונים ובכך יקל על חברות הפינטק לנסות את מוצריהן החדשניים בשוק הישראלי ולהטיב עם הצרכנים. בנוסף, כל חברה שתשתף בתכנית תלווה באופן צמוד על מנת להבטיח את הצלחת התכנית. **תועלת** – חוק ה-"סנדבוקס" יאפשר לחברות להציע שירותי פינטק בישראל בליווי צמוד של הרגולטוריים הפיננסיים. תחום הפינטק טומן בחובו יתרונות רבים לצרכנים, למערכת הפיננסית ולכלכלה הישראלית, ביניהם, שיפור השירות לצרכן והפחתת עלויות, שיפור התחרות בישראל על ידי כניסת שחקנים חדשים לשוק, הגברת הנגישות למוצרים פיננסיים, עידוד התעסוקה של מקצועות בעלי פרויקט גבוה וייעול הסביבה העסקית בישראל.

❖ **מה נדרש לעשות: עבר קריאה ראשונה בכנסת – נדרשת השלמת החקיקה**

יצוין, כי מוצע לממן את התכנית באופן הבא:

א. צעדים בעלי עלות תקציבית שמוצע לממן מתוך מקורות תקציביים קיימים שעוגנו במסגרת תכנית סיוע הכלכלית (התכנית הממשלתית להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה):

1. מענק התנעה לעסקים
2. סבסוד מעבר לדיגיטציה לעסקים
3. תימרוץ מובטלים ותיקים בעד השתלבות בשוק התעסוקה
4. מענק מעסיקים לעידוד תעסוקה של מובטלים ותיקים
5. מענק בשל תקופת אבטלה ממושכת
6. ביטול תשלום דמי ביטוח לאומי של מעסיקים בעד עובדים בחל"ת
7. אי-קיוזו מענק הוצאות לקבועות מדמי אבטלה של שכיר שהוא גם עצמאי

ב. כמו כן מוצע כי לצורך מימון הצעדים להלן, בנוסף למימון צרכי בריאות דחופים, יתבצע באמצעות הגדלת ההוצאות הדרושות להתמודדות עם המשבר שנוצר בשל התפשטות נגיף הקורונה, כאמור בסעיף 3ב(א)(1)(ה) לחוק יסוד משק המדינה, היינו הגדלת "קופסת הקורונה":

1. מענק משקי בית עד לתקרת הכנסה של עשירון 7
2. תכנית להאצת הצמיחה
3. צרכי בריאות דחופים ודרושים להתמודדות עם נגיף הקורונה